

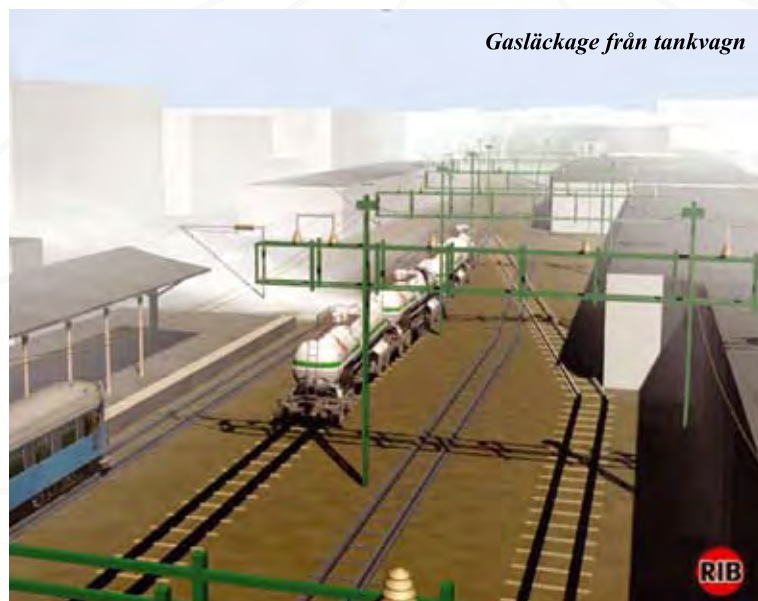
Olyckor orsakade av mänsklig verksamhet (man-made risks)

Previews mål med arbetet inom området olyckor orsakade av mänsklig verksamhet är att utveckla en GIS-plattform som inkluderar en spridningsmodell för utsläpp av farliga ämnen i luft. Spridningsmodellen innehåller realtidsväderdata och ensembleprognoser, vilket ger en snabb och säker modell som visualiserar olika scenarion på en karta i form av en plym, ett diagram eller som text. Väderdata erhålls genom en knapptryckning i programmet som skickar en förfrågan till SMHI:s ftp-server för de lokala väderförhållanden som existerar i området. Resultatet som skickas tillbaka till modellen visas som en shapefil. Denna fil importeras och resultatet av beräkningarna visas i en GIS-miljö. Tjänsten kan användas både i förebyggande arbete och i ett operativt skede vid en aktuell händelse med utsläpp av farliga ämnen i luft. Huvudmålgruppen för användandet av tjänsten är beslutsfattare, myndigheter och kommunal räddningstjänst på lokal, regional och nationell nivå.

En stor behovsanalys har visat att användarna har behov av att kunna arbeta i en och samma miljö utan att behöva byta applikationer och gränssnitt.

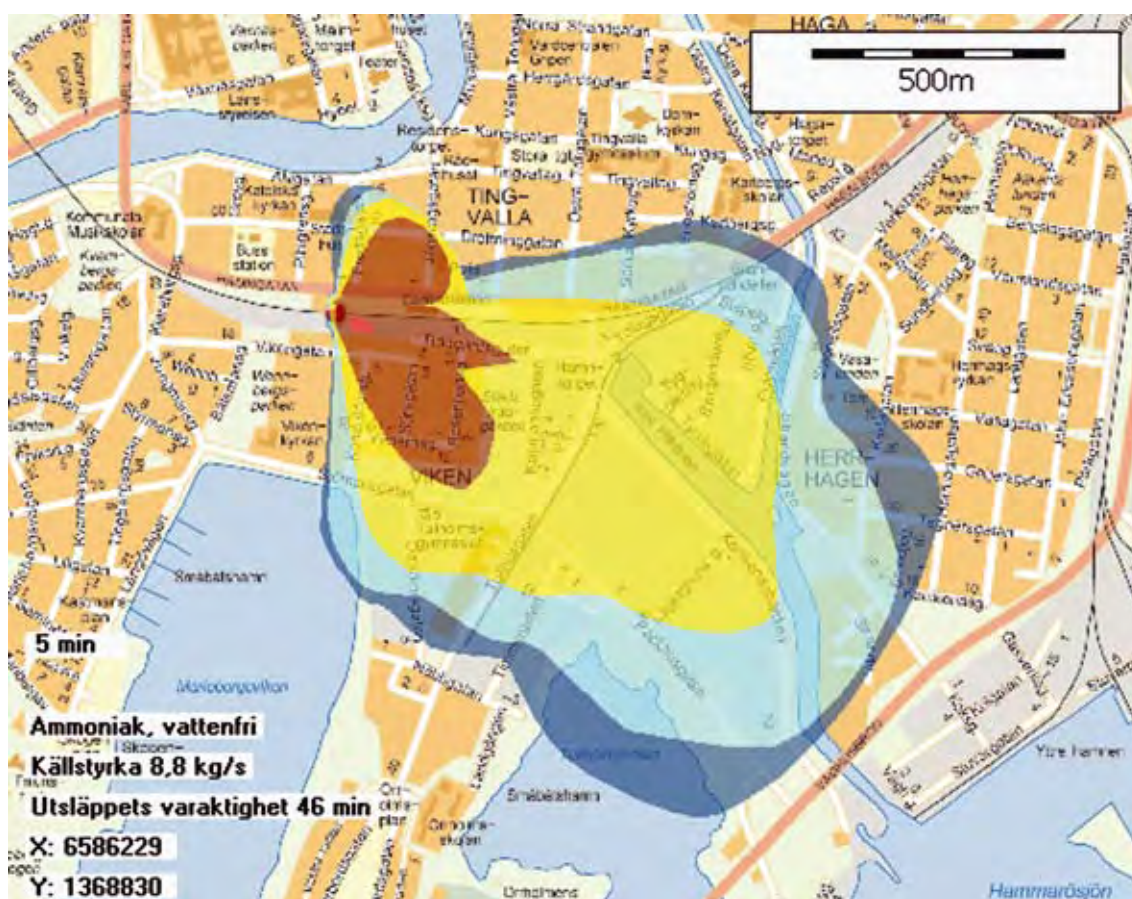
Preview har som ambition att tillgodose detta behov. Arbetet med riskhantering kopplat till farliga ämnen syftar till att skapa en bra arbetsmiljö som utgår ifrån en ”verktygslåda” med applikationer som baseras på en generell

GIS-plattform. Kartan ska vara den centrala punkten i arbetet med riskhantering. Modellering av spridning i mark och luft, lednings- och uppföljningsverktyg, riskhanteringsverktyg tillsammans med lokal information, satellitinformation samt tjänster från övriga delar i Preview ska kunna fungera som beslutsunderlag vid såväl det förebyggande arbetet som vid en insats. I grunden ligger ett metodstöd som inkluderar olycksscenarioer för olika typer av farliga ämnen och olika typer av anläggningar och transporter.

Fyra kommuner i Sverige är involverade i utvecklingsprocessen och tester av tjänsterna. Förutom dessa har ett externt europeiskt nätverk upprättats, bestående av europeiska kemikalieexperter. Användarna har uttryckt ett stort behov av ett program som snabbt och enkelt kan modellera en spridning av ett farligt ämne i luften tillsammans med realtids väderdata och sannolikhetsberäkningar, för att visualisera allt på en digital karta i GIS-miljö. Arbetet och utvecklingen i sektorn olyckor orsakade av mänsklig verksamhet uppfyller dessa behov och önskemål.

Ett webbaserat utbildningsprogram i hantering av farliga ämnen har utvecklats i samband med Stockholms brandförsvär som erbjuder förslag på arbetsmetoder för olyckor med farliga ämnen. Utbildningen finns på <http://www.raddningsverket.se/rib>.

Spridningsbild med koncentrationsnivåer, "spridning luft".